

Legionella, vårdhygienisk riktlinje

Allmänt

Legionella pneumophila är en bakterie som är vanligt förekommande i jord och i vattenansamlingar. I det allmänna kommunala vattenledningssystemet är förekomsten av legionellabakterien liten. Vattensystem i stora byggnadskomplex, som t.ex. hyreshus och sjukhus, är ofta koloniserade med legionellabakterier. Bakterierna förökar sig lättast i stillastående vatten och vid temperaturer mellan +20°C och +45°C. Bakterien kan förorsaka lunginflammation. Riskgrupper är patienter med nedsatt immunförsvar.

Inkubationstid

2-10 dygn, det vanligaste är dock 5-6 dygn

Smittväg

Den vanligaste smittvägen är inandning av legionellaförorenat vatten i aerosolform t.ex. vid duschning. Aspiration av legionellaförorenat vatten kan förekomma. Smitta från person till person förekommer inte.

Förebyggande åtgärder

Varmvattentemperaturen ska vara lägst 60°C i beredare. Vid samtliga tappställen i patientutrymmen ska temperaturen nå upp till minst 50°C efter 1 minuts genomspolning. Kallvattentemperaturer ska inte överstiga 20°C efter 1 minuts genomspolning.

Säkerställ ett högt och jämnt flöde i alla delar av varmvattensystemet som är avsett för cirkulation. Montera bort tappställen som aldrig används och minimera antalet blindledningar.

Dusch

Duschstrilar bör ha stora hål som minskar aerosolbildningen. Duschslangar och duschhuvuden handhas och byts endast av Landstingsfastigheter. En gång i veckan genomspolas duschar, såväl varm- som kallvatten, i minst 2 minuter. Duskmunstycket får inte läggas i avloppet. Genomspolning utförs av städpersonal.

Efter semester- och helgstängning skall alla tappställen genomspolas innan man åter tar emot patienter. Varm- och kallvatten spolas i minst 2 minuter vardera.

Duschar med självstängande handdusch bör inte förekomma i vårdmiljö då de utgör en risk för tillväxt av legionella.

Spol- och diskdesinfektorer som sällan används ska köras utan gods en gång i veckan.

Gränsvärden saknas varför indikation för generell provtagning av duschvatten ej föreligger. Däremot sker i övervakningssyfte provtagning av duschvatten på vårdavdelning för högriskpatienter (t ex immunsupprimerade, organ- och benmärgstransplanterade).

Andnings- utrustning

Använd sterilt vatten till all utrustning avsedd för andningsvård.

Ismaskin

Ismaskin för patientbruk bör ej användas.